

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 698/2016
18.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Република ..., чији је пуномоћник Милан Нирнбергер, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 608/15 од 02.12.2015. године, у седници одржаној 18.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 608/15 од 02.12.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 560/13 од 18.12.2014. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 10.000.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 18.12.2014. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе плати износ од 9.803.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 18.12.2014. године до исплате. Ставом трећим изреке утврђено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 608/15 од 02.12.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је првостепена пресуда у делу става I изреке којим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 4.305.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 18.12.2014. године до исплате. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става I изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду штете преко досуђеног износа од 4.305.000,00 динара, а до износа од 10.000.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 18.12.2014. године до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је преко пуномоћника адвоката 03.02.2016.године изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права. У току ревизијског поступка, после отказа пуномоћја од стране ранијег пуномоћника, тужилац је поднеском од 07.06.2016.године обавестио Врховни касациони суд о ангажовању новог пуномоћника из редова адвоката, уз достављање пуномоћја. Поднесак садржи и допуну већ изјављене ревизије, чије наводе ревизијски суд није могао да узме у разматрање јер би се у том случају радило о одлучивању о неблагоприятно изјављеној ревизији, односно њеној допуни, по истеку рока из члана 403. став 1. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ...), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем истражног судије Окружног суда у Београду Ки 1465/06 од 24.12.2006. године тужиоцу је, као окривљеном, одређен притвор због постојања основане сумње да је извршио кривично дело тешко убиство из чл. 114. тач. 9. у вези чл. 33. и 30. КЗ, а на основу одредби члана 142. став 2. тач. 2, 3. и 5. ЗКП. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 4228/10 од 27.07.2012. године тужилац је ослобођен од оптужбе на основу члана 355. став 1. тачка 2. ЗКП за извршење кривичног дела које му је стављено на терет. У притвору је био од 22.12.2006. до 30.04.2009. године (укупно 861 дан), до тада није био осуђиван, нити се према њему водио други кривични поступак. Притварање је код тужиоца проузроковало страх и бол, будући да се нашао у средини која му ни на који начин није својствена, односно у којој се никада раније није налазио, као и због осуде коју су он и његова породица претрпели од стране блиских људи. Пре подношења тужбе обраћао се Министарству правде ради накнаде штете због неоснованог лишења слободе у смислу чл. 556.-564. ЗКП, али на његов захтев није одговорено.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да тужилац има право на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог лишења слободе у смислу члана 560. став 1. ЗКП, с обзиром да је утврђено да је тужилац био лишен слободе, да је у притвору провео 861 дан, а да је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 4228/10 од 27.07.2012. године ослобођен од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет.

Нису основани наводи тужиоца у ревизији да је материјално право погрешно примењено, јер је другостепени суд на основу утврђеног чињеничног стања правилно применио материјално право када је првостепену пресуду преиначио одбијајући тужбени захтев преко износа од 4.305.000,00 динара. С обзиром на све околности случаја, правилно је другостепени суд оценио да износ који је досудио тужиоцу представља правичну накнаду за претрпљене душевне болове због повреде слободе у смислу члана 200. став 2. ЗОО.

Накнада нематеријалне штете у смислу члана 200. ЗОО има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде Уставом заштићених права и добара као што су слободе и права личности. Накнаду штете суд одмерава узимајући у обзир све субјективне и објективне околности од значаја за одлуку о овој правној ствари, а нарочито оне које утичу на природу, тежину и трајање душевних болова изазваних лишењем слободе као што су дужина трајања притвора, тежина кривичног дела која му је стављена на терет, бол и страх и остале патње које је због лишења слободе трпео, као и породично стање тужиоца. У конкретном случају, другостепени суд је правилно вредновао дужину трајања неоснованог притвора, чињеницу да се ради о млађем човеку који има породицу, а посебно да тужилац раније никада није био притваран, кривично гоњен или осуђиван. Досуђивање веће накнаде било би у супротности са значајем повређеног добра и циљу коме та накнада служи, а погодвало би тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (члан 200. став 2. ЗОО), због чега је правилно побијаном пресудом првостепена пресуда преиначена у том делу и тужбени захтев одбијен као неоснован.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић